

Студијски програм: Међународне студије, модул: Студије САД
Назив предмета: Спољна политика САД
Наставник/наставници: доц. др Милан Крстић, доцент др Марко Дашић
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов: /
<p>Циљ предмета</p> <p>У оквиру овог предмета, проучава се историја спољне политике Сједињених Америчких Држава од оснивања републике до времена завршетка Хладног рата. Трагајући за „образцима“ спољнополитичког понашања најмоћније земље света данас, посебна пажња посвећена је спољнополитичкој концепцији највећег америчког стратега деветнаестог века Џона Квинсија Адамса, затим успону Америке у ранг велике силе у време рата са Шпанијом из 1898. године те њеном месту и улози у Првом и Другом светском рату. Такође, детаљно се проучава и спољна и безбедносна политика САД у време Хладног рата, од времена Харија Трумана па све до краја другог мандата Преседника Регана. Други део предмета посвећен је проучавању процеса стварања и реализовања спољне политике САД, односно објашњењу његовог нормативног модела и стварног спровођења.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Слушаоци овог предмета ће стећи продубљена знања о спољној политици најмоћније државе нашег доба. Похађањем наставе из овог предмета студенти ће бити оспособљени да разумеју образце у америчкој спољној политици, али и да предвиде не само њена кретања, него и надлазеће промене у светском поретку. На тај начин, њихово познавање и савремене међународне политике и међународних односа постаће потпуније и продубљеније. Студенти ће бити способни да самостално критички преиспитују историју спољне политике САД, посматрајући је као целину у свом (дис)континуитету. Разумевање нормативног и стварног модела стварања и примене спољне политике САД служиће као потпора правилној и потпуној анализи актуелне спољне политике САД у погледу способности препознавања релевантних актера и политичких процеса у комплексној унутрашњој политичкој динамици САД. Практичним делом извођења наставе, студентима ће бити омогућено унапређење вештина академског и стручног писања о спољној политици САД, као и научно утемељеној вербалној дискусији и аргументацији током наставних активности и касније, у случају стручног бављења овом темом у професионалној каријери.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Како се ствара америчка спољна и безбедносна политика – нормативни модел; Како се ствара америчка спољна и безбедносна политика – улога Председника и његових сарадника; Како се ствара америчка спољна и безбедносна политика - улога и однос егзекутиве и Конгреса; ; Како се ствара америчка спољна и безбедносна политика – улога капитала, војске, науке и јавног мњења; Како се реализује спољна и безбедносна политика САД – најважнији реализатори и инструменти; Како се реализује спољна и безбедносна политика САД – тајне операције и војна средства; Спољна и безбедносна политика САД – постоје ли образци у њој; Спољна и безбедносна политика САД током XIX века; Спољна и безбедносна политика САД почетком XX века; Спољна и безбедносна политика САД од краја Првог до краја Другог светског рата; САД и почетак Хладног рата; САД у међународним односима 50-их и 60-их година XX века; САД у светској политици 70-их година XX века; Председник Реган, обнављање и крај Хладног рата;</p> <p><i>Практична настава</i></p> <p>У оквиру шест семинара током семестра организоваће се студентски вођене дискусије о наставним јединицама обрађеним на предавањима. Услед великог обима литературе и временског раздобља који се изучава на предмету, студенти ће бити у обавези да одабиром предложених тематских целина спроведу самостално истраживање чије ће представљање и одбрана бити предмет оцењивања на завршном испиту. Осим тога, сви студенти који похађају предмет биће део симулације спољнополитичког одлучивања (последњи час практичне наставе у семестру) на једном од историјских примера доношења спољнополитичких одлука САД током XX века на коме ће се вредновати познавање нормативног и стварног модела креирања и реализације спољне политике САД.</p>

Литература**Обавезна:**

1. Роберт Д. Шулцингер, *Америчка дипломатија од 1900. године*, Удружење за студије Сједињених Америчких Држава у Србији, Београд, 2011. стр. 23 - 345;
2. Иво Висковић, *Између завере и бирократског хаоса – како се ствара спољна политика САД*, ИП Добар наслов, Факултет политичких наука, Београд, 2007, стр. 73 - 160;
3. Драган Р. Симић, „Америчко стратешко мишљење на почетку 21. века“, *Међународна политика*, бр. 1133, Јануар-март 2009, стр. 73-84.;

Допунска:

1. Драгољуб Р. Живојиновић, *Документи о америчкој историји – 1606-1955*, Београд, 1970;
2. Nikolas K. Gvosdev, Jessica D. Blankshain, David A. Cooper, *Decision-Making in American Foreign Policy: Translating Theory into Practice*, Cambridge University Press, Cambridge, 2019.
3. Joseph S. Nye, Jr., *Presidential Leadership and the Creation of the American Era*, Princeton University Press, Princeton, New Jersey, 2013.;
4. Michael W. Cox, Doug Stokes, Eds., *U. S. Foreign Policy*, Oxford University Press, New York, 2012, Second Edition;
5. Stephen W. Hook, Christopher M. Jones, Eds., *Routledge Handbook of American Foreign Policy*, Routledge, London, 2012.;
6. Stephen Wertheim, *Tomorrow, The World: The Birth of U.S. Global Supremacy*, Harvard University Press, 2020.
7. Walter Russell Mead, *Special Providence: American Foreign Policy and How It Changed the World*, Routledge, New York and London, 2002.
8. Fred I. Greenstein, *The Presidential Difference - Leadersip Style from FDR to Obama*, Princeton University Press, Princeton, New Jersey, 2009, Third Edition, pp. 1- 157.; 219- 231; 233-259;
9. Jerel A. Rosati, James M. Scot, *Politics of United States Foreign Policy*, Wadsworth Cengage Learning, Ca., 2011, Fifth Edition;
10. Eugene R. Wittkopf, Charles W. Kegley, Christopher M. Jones, *American Foreign Policy – Pattern and Process*, Wadsworth, Belmont, Ca., 2008, Seventh Edition;
11. Alexander De Conde, Richard Dean Burns, Fredrik Logevall, Eds., *Encyclopedia of American Foreign Policy*, Charles Scribner’s Sons, New York, 2002, Second Edition;
12. Џојс Кауфман, *Кратка историја спољне политике Сједињених Америчких Држава*, Центар за међународне односе, Бања Лука, 2010.
13. Хенри Кисинџер, *Дипломатија*, Клуб Плус, Београд, 2008, стр. 5- 39; 183- 225; 304- 372; 397-485; 553-714;
14. Џон Луис Гедис, *Изненађење, безбедност и искуство Америке*, Клуб Плус, Београд, 2008, стр. 1- 72.;
15. Ијан Бремер, *Суперсила: три могуће улоге Америке у свету*, Центар за међународну сарадњу и одрживи развој, Београд, 2015.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 30	Практична настава: 15+15
------------------------------------	------------------------------	---------------------------------

Методe извођења наставе

предавања, колоквијум, семинари, дискусије, самостално истраживање, писање приступног рада.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	приступни рад	15
презентација предлога истраживања као теме приступног рада	10	усмени испит	35
колоквијум	20		
семинари	10		